

Oponentský posudek rigorózní práce Mgr. Miroslava Pulgreta „Vybrané aspekty teritoriální jurisdikce států“

Práce Miroslava Pulgreta se zabývá navýsost aktuálními otázkami. Mezinárodněprávní dopad traktované materie se přitom neomezuje pouze na stanovení rozsahu soudní moci. Autor předkládané práce je si toho dobře vědom i když otázku jurisdikce zaměřuje spíše na moc soudní, zabývá se jí tedy spíše v užším slova smyslu.

Práce je rozdělena na IX částí, které jsou dále členěny na krátké podkapitoly (další subčlenění by mohlo být přehlednější, systematičtější a racionálnější). S ohledem na název by se dalo sice očekávat, že se práce zaměří pouze na některé vybrané aspekty teritoriální jurisdikce, je však na první pohled zjevné, že téměř polovinu práce tvoří obecná část, v níž jsou definovány základní pojmy. Práce tak ve své první polovině pojednává obecně o otázkách svrchovanosti a jurisdikce a zabývá se jednotlivými druhy jurisdikce, ve druhé polovině se pak autor věnuje výkonu jurisdikce vnitrostátně, jurisdikci na moři a jurisdikci v Arktidě a Antarktidě. Z hlediska aktuálnosti by bylo patrně vhodné zabývat se také otázkami jurisdikce v Evropě a v této souvislosti by jistě nezaškodilo analyzovat bruselskou a luganskou úmluvu atd.

Práce je zpracována standardně, její autor pracuje s přehledem s primárními a sekundárními prameny. Patrně by však nezaškodilo pracovat více s relevantní judikaturou a rovněž práce se zahraničními prameny vykazuje jisté mezery. Na to, že se otázkami spojenými s jurisdikcí zabývají právníci na celém světě již stovky let, není citace dvou cizojazyčných učebnic příliš přesvědčující. To už nemluvím o zahraniční časopisecké produkci. Obdobná je podle mého soudu práce s odbornými články domácí provenience.

Stylisticky je práce rozdělena na dvě poloviny. I když by se obě poloviny měly doplňovat a měly být i stylově stejně vyvážené, zdá se, jako by šlo o dvě relativně samostatné části. Osobně se domnívám, že to, co je popsáno v první polovině je věcně zajímavější, druhá polovina je zase stylisticky zdařilejší. Téměř by se chtělo říci, že autor předkládané práce cítil potřebu podělit se se čtenářem o nové poznatky, že však psal práci poněkud ve chvatu, z něhož pramení určité nepřesnosti a zkratkovitá tvrzení.

Pokud jde o některé nepřesnosti, problematická tvrzení nebo jiné prohřešky, lze začít hned na první straně textu. Autor ve druhém odstavci poněkud nesourodě tvrdí, že

„Díky exteritorialitě a extrateritorialitě je územní jurisdikce stát propojena s personální jurisdikcí států“

Když opomeneme drobný překlep, slušelo by se asi vysvětlit čtenáři některé pojmy hned na začátku. Co myslí autor pojmy exteritorialita a extrateritorialita se však čtenář dozví až někde v polovině práce, na straně 35 (na straně 30 v posledním odstavci uvádí autor patrně nesprávně teorii exteritoriality namísto extrateritoriality). Definice jsou vůbec problémem, příkladem může být definice pojmu jurisdikce, kde autor mj. tvrdí, že jurisdikci lze definovat jako právní moc. Patrně přesnější je v uvedeném smyslu soudní moc. Co je právní moc, není příliš jasné, oprávnění interpretovat a aplikovat právo má totiž leckdo.

Další nepřesnost je možno vystopovat hned na další straně, kde autor tvrdí že,

„Suverenita států souvisí se zásadou svrchované rovnosti mezi státy“.

To je jistě pravda, všechno souvisí se vším, nicméně se domnívám, že je tomu přesně naopak a že zásada svrchované rovnosti je odvozena od zásady svrchovanosti.

Stejně tak lze polemizovat s tvrzením uvedeným na straně 9, kde autor píše o otázce střetu jurisdikcí u MSD. Domnívám se totiž, že primárně šlo o zcela jiný problém.

Obdobně opačné tvrzení můžeme nalézt na straně 12 hned v první větě.

Na straně 23 autor práce uvádí, že princip pasivní personální jurisdikce je v ustanovení § 7 odst. 2 návrhu zákona definován

Domnívám se, že v daném případě nejde o jurisdikci, ale určení rozhodného práva. Nejde o procesněprávní otázku, ale o stanovení rozhodného hmotného práva.

V pasáži pojednávající o omezení územní jurisdikce státu se zapomíná na cizí svrchované státy jako takové.

Korfský kanál je spíše Korfský průliv.

Závěrem bych chtěl uvést, že i přes jisté nepřesnosti, zkratovitá tvrzení a jistou nedotaženost jde o práci prospěšnou a poměrně přehledně zpracovanou. Pozitivem je i skutečnost, že se autor dotýká také otázek spojených s právem EU, je jen škoda, že se omezuje na pouhá konstatování otázek spojených s tzv. Schengenským *acquis* a opomíjí civilněprávní oblast resp. uznávání cizích soudních rozhodnutí v civilních věcech. I přes některé výhrady doporučuji práci k obhajobě.

Pro obhajobu bych chtěl kandidátovi položit následující otázky:

Od kdy se historicky formuje zásada svrchované rovnosti.

Jaký je rozdíl mezi pasivní osobní jurisdikcí a principem ochrany? Není nejdůležitějším zájmem státu ochrana vlastních občanů?

Jaký je rozdíl mezi výsadou a imunitou, viz strana 34 (1. odstavec *in fine*).

Vladimír Balaš
